

WBTR

Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen

Maart 2021

Introductie

Jeroen Bedaux, 45 jaar oud, advocaat sinds 1999.

- Managing Partner Osborne Clarke NV
- Voorzitter Commissie van Beroep en Landelijk Overlegorgaan Tuchtzaken KNVB
- Commissie van Beroep Bestedingsplan Sportagenda NOC*NSF
- Docent Bestuurdersaansprakelijkheid Corporatiecollege.

Geruchtmakende sportzaken:

- * Cruiff en de jeugdtrainers tegen Ajax en de RvC.
- * FC Utrecht tegen de UEFA (afgelopen zomer)
- * Geruchtmakende zaak bij de Beroepscommissie Licentiezaken Betaald Voetbal KNVB
- * Dubbele transfer van Guidetti.

Ik heb van ongeveer de helft van Nederlandse sportbonden de statuten ge-/herschreven.

Achtergrond WBTR

Met de WBTR wordt de regeling voor bestuur en toezicht bij (onder meer) de vereniging en de stichting aangevuld, verduidelijkt en zo veel mogelijk in lijn gebracht met de regelingen die gelden voor de BV en de NV.

Achtergrond WBTR

Achtergrond WBTR

Betekent dit veel verandering:	Nee
Wordt u door Jan en alleman bang gemaakt?	Ja
Moeten de statuten worden herzien?	Nee
Loopt u als bestuurder grotere risico's:	Nee
Tja wat doen we hier vanavond dan?	

Achtergrond WBTR

OMGAAN MET ANGST

**SOMS KAN IK
VAN DIE GROTE
DINGEN**

**IETS HEEL
KLEINS
MAKEN**

Loesje

Toezicht: Raad van commissarissen

Voorheen: Raad van commissarissen/ raad van toezicht bij een vereniging mogelijk, maar niet wettelijk verankerd.

WBTR: Raad van commissarissen is nu in de wet geregeld (artikel 2:47 BW).
Let op: het is niet verplicht voor verenigingen om een raad van commissarissen te hebben.

Dus feitelijk verandert er niets.

Het maakt niet uit of de Raad van Commissarissen (a) Raad van Toezicht of (b) Raad van Commissarissen wordt genoemd.

One Tier Board

Een 'one tier board' houdt in dat de toezichhouders en de bestuurders samen een bestuur vormen. Er zijn dan uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders.

Een 'two tier board' houdt in dat er een zelfstandige raad van commissarissen is.

Voorheen: Voor een vereniging was het altijd al mogelijk om een 'one tier board' in te stellen.

WBTR: Met de WBTR is dit in de wet verankerd (artikel 2:44a BW).
Let op: een 'one tier board' is niet verplicht.

Dus feitelijk verandert er niets.

Indien de voordracht voor een bestuursfunctie één kandidaat voor een te vervullen plaats bevat, dan heeft een besluit over de voordracht tot gevolg dat de kandidaat is benoemd, tenzij het bindende karakter aan de voordracht wordt ontnomen.

Taakvervulling bestuurders en commissarissen (1)

Voorheen: Geen wettelijke regeling.

WBTR: In de wet wordt nu specifiek bepaald dat bestuurders (en commissarissen) van een vereniging zich bij de vervulling van hun taak moeten richten naar het belang van de vereniging en de daarmee verbonden onderneming (artikel 2:44 BW).

Voorheen waren bestuurders van verenigingen tegenover de vereniging ook gehouden om hun taak behoorlijk te vervullen. Als zij dat niet doen (en dus hun taak onbehoorlijk vervullen), zijn zij aansprakelijk voor de schade die daardoor ontstaat. Dat verandert niet met de WBTR.

Wat wel verandert, is dat de bepalingen over aansprakelijkheid in faillissement ook gaan gelden voor bestuurders (en commissarissen) van informele verenigingen en verenigingen die niet zijn onderworpen aan de heffing van vennootschapsbelasting. Dat zijn amateurverenigingen over het algemeen. Als een bestuurder zijn taken ernstig heeft verzuimd, is het voor een curator belangrijk dat hij de bestuurder hiervoor aansprakelijk kan houden. Dat maakt de WBTR nu mogelijk.

Taakvervulling bestuurders en commissarissen (2)

Voorheen: Geen wettelijke regeling.

WBTR: In de wet wordt nu specifiek bepaald dat bestuurders (en commissarissen) van een vereniging zich bij de vervulling van hun taak moeten richten naar het belang van de vereniging en de daarmee verbonden onderneming (artikel 2:44 BW).

Voorheen waren bestuurders van verenigingen tegenover de vereniging ook gehouden om hun taak behoorlijk te vervullen. Als zij dat niet doen (en dus hun taak onbehoorlijk vervullen), zijn zij aansprakelijk voor de schade die daardoor ontstaat. Dat verandert niet met de WBTR.

Wat wel verandert, is dat de bepalingen over aansprakelijkheid in faillissement ook gaan gelden voor bestuurders (en commissarissen) van informele verenigingen en verenigingen die niet zijn onderworpen aan de heffing van vennootschapsbelasting. Dat zijn amateurverenigingen over het algemeen. Als een bestuurder zijn taken ernstig heeft verzuimd, is het voor een curator belangrijk dat hij de bestuurder hiervoor aansprakelijk kan houden. Dat maakt de WBTR nu mogelijk.

Taakvervulling bestuurders en commissarissen (3)

Bestuurdersaansprakelijkheid:

Intern: Van een bestuurders jegens de vereniging: de vereniging spreekt de bestuurder aan.
Hoofdelijke aansprakelijkheid, tenzij....
Criterium: ernstig verwijt
Disculpatie mogelijk: ja, tenzij financiële aangelegenheden, dan geen disculpatie.
Decharge mogelijk: ja.

Extern: Van een bestuurder jegens derden/schuldeisers: schuldeiser spreekt de bestuurder aan.
Geen hoofdelijke aansprakelijkheid.
Criterium: ernstig verwijt
Disculpatie mogelijk: nee
Decharge mogelijk: nee.

In geval van faillissement: curator kan bestuurder aansprakelijk houden voor boedeltekort in geval van onbehoorlijke taakvervulling en het aannemelijk is dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement.

Taakvervulling bestuurders en commissarissen (4)

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

Tegenstrijdig belang

Tegenstrijdig belang betekent dat een bestuurder bij een bepaald besluit een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat strijdig is of kan zijn met het belang van de vereniging.

Voorheen: Indien de vereniging een tegenstrijdig belang heeft met één of meer bestuurders, kan de algemene vergadering een of meer personen aanwijzen om de rechtspersoon te vertegenwoordigen.

WBTR: Een geconflicteerde bestuurder (of commissaris) mag niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming over het relevante onderwerp. Als hierdoor geen besluit kan worden genomen, neemt de raad van commissarissen (als die er is) het besluit (artikel 2:44 BW).

Bij gebrek aan een raad van commissarissen is de algemene vergadering het aangewezen orgaan om het besluit te nemen, tenzij de statuten anders bepalen.

Dus feitelijk verandert er weinig.

Ontstentenis- en beletregeling

Dit is wel belangrijk!

De statuten van de vereniging moeten voortaan – net als bij een BV en een NV – een bepaling bevatten waarin staat wat er moet gebeuren in het geval van ontstentenis of belet van alle bestuurders (en/of commissarissen) (artikel 2:44 BW). Ontstentenis ziet op de situatie dat een bestuurder defungeert of is ontslagen. Belet ziet op (bijvoorbeeld) langdurige ziekte of schorsing.

In de statuten moet dus simpel gezegd worden bepaald wie er beslissingen mag nemen als niemand van het bestuur dat meer kan. Je kunt daarvoor een commissie instellen, de continuïteitscommissie bijvoorbeeld.

Let op: degene die bij ontstentenis of belet van bestuurders ingevolge een statutaire regeling is aangewezen tot het verrichten van bestuursdaden, wordt voor wat deze bestuursdaden betreft met een bestuurder gelijkgesteld.

Een vereniging moet op grond van de WBTR een bepaling hierover opnemen bij de eerstvolgende statutenwijziging.

Aansprakelijkheid in faillissement

Dit is wel belangrijk!

Voor bestuurders van verenigingen wordt aangesloten bij de regels die voor alle bestuurders van rechtspersonen (en verenigingen die VPB-plichtig zijn) gelden in faillissement. Bij faillissement kan de curator de bestuurder persoonlijk aansprakelijk stellen voor het tekort in de boedel als het bestuur zijn taak onbehoorlijk heeft vervuld en het aannemelijk is dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement (artikel 2:300a BW).

Beperking meervoudig stemrecht binnen het bestuur

Meervoudig stemrecht betekent dat een bestuurder (of een toezichthouder) van een vereniging méér stemmen mag uitbrengen dan de rest van de bestuurders bij elkaar.

Voorheen: Meervoudig stemrecht mogelijk.

WBTR: Het meervoudig stemrecht wordt beperkt. De statuten kunnen nog slechts bepalen dat een bestuurder meer dan één stem wordt toegekend, maar een bestuurder kan niet meer stemmen uitbrengen dan de andere bestuurders tezamen. Op deze manier wordt voorkomen dat één bestuurder alle zeggenschap heeft.

Als er in de statuten een dergelijke regeling staat, dan gelden die nog tot uiterlijk 5 jaar na inwerkingtreding van de WBTR. Daarna komen ze automatisch te vervallen.

Bestuurders hebben altijd het recht om de algemene vergadering te adviseren over een besluit dat moet worden genomen. Ook als de bestuurders vervolgens zelf mogen meestemmen als lid.

Statutenwijziging noodzakelijk?

De statuten van de vereniging moeten bij de eerstvolgende statutenwijziging in de volgende twee gevallen aangepast worden:

- I. De statuten bevatten nog geen bepaling over de wijze waarop in de taken en bevoegdheden van het bestuur wordt voorzien ingeval van ontstentenis (bijvoorbeeld door defungeren of ontslag) of belet (bijvoorbeeld door langdurige ziekte of schorsing) van alle bestuurders en/of toezichthouders.

- II. De statuten bevatten nog een bepaling die inhoudt dat een bestuurder (of toezichthouder) méér stemmen kan uitbrengen dan alle andere bestuurders (of toezichthouders) bij elkaar. Als zo'n bepaling in de statuten staat, is deze tot uiterlijk 5 jaar na inwerkingtreding van de WBTR geldig (of de eerstvolgende statutenwijziging).

Vragen en/of opmerkingen?

